

VILKMERGĖS KULTŪROS LOPŠYS

Metų sukaktys

Sukanka 90 metų, kai 1930 m. rugpjūčio 3 d. Ukmergės rajone, Ratautų kaime, gimė Leonora Domininka Ratautaitė-Barzdžiukienė, pedagogė, kalbininkė, daktarė, ilgametė Kauno technikos universiteto Lietuvių kalbos katedros vedėja. Monografijos „Būsima inžinierius ir humanitarinė kultūra“ ir per 80 mokslinių straipsnių autorė, kelių lietuvių kalbos kultūrai skirtų knygų bendraautorė. Mirė 2007 m. rugpjūčio 4 d. Kaune.

◇◇◇

Sukanka 75 metai, kai 1945 m. rugpjūčio 3 d. Mateikiškių kaime, Želvos seniūnijoje, gimė Albina Tumaitė, poetė, pedagogė, Lietuvos mokytojų literatų „Spindulio“ draugijos pirmininkė.

◇◇◇

Sukanka 75 metai, kai 1945 m. rugpjūčio 9 d. Laičių kaime, Ukmergės rajone, gimė Juozas Baulys, profesorius, habilituotas technologijos mokslų daktaras. Daugiau kaip 60 mokslinių straipsnių, monografijos, 14 vadovėlių ir mokomųjų knygų autorius. Išleido poezijos knygas „Susiburkim“, „Sau ir Tau“.

◇◇◇

Sukanka 95 metai, kai 1925 m. rugpjūčio 12 d. Vederų kaime, Ukmergės rajone, gimė Aldona Kupstaitė-Vancevičienė, aktorė. Dirbo Kauno dramos teatre, nuo 1967 m. – valstybiniame akademiname dramos teatre. Mirė 1995 m. kovo 25 d. Vilniuje.

◇◇◇

Sukanka 10 metų, kai 2010 m. rugpjūčio 14 d. mirė Elena Birutė Puodžiūnienė (gimė 1927 m. kovo 10 d. Šaukavos kaime), gydytoja pediatrė, habilituota biomedicinos mokslų daktarė. Palaidota Vilniuje, Rokantiškių kapinėse.

◇◇◇

Sukanka 120 metų, kai 1900 m. rugpjūčio 29 d. mirė Brunonas Abakanovičius (gimė 1852 m. spalio 6 d. Ukmergėje), matematikas, fizikas, išradėjas, konstruktorius. Prancūzijoje rėmė kraštiečius emigrantus.

SPAUDOS, RADIO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

Fantaziją supynė į gėlių kilimus

Ukmergės komanda prie savo kilimo Anykščiuose.

Gėlių kilimai Ispanijoje – kelis šimtmečius gyvuojanti tradicija.

Vilma NEMUNAITIENĖ

Kūrybai puikiai tinka gėlių žiedai, žolynai, sėklos, stiebai ir kitos gamtinės medžiagos. Tokius kilimus ne pirmus metus komponuoja Ukmergės šachmatų klubo „Juodasis rikis“ nariai. Kasmet jie dalyvauja Anykščiuose vykstančiame floristinių kilimų konkurse, o kitamet yra pakviesti dalyvauti tarptautiniame konkurse.

Anykščiuose floristinių kilimų konkursai kasmet rengiami miesto šventės metu. Tokia šventė kaimyniniame rajone vyko praėjusį savaitgalį. Kilimus pynė 21 komanda iš Lietuvos ir Latvijos.

A grupės konkurso dalyviai kūrė ne mažesni nei 10 kvadratinį metrų floristinį kilimą, B grupės

dalyviai – mažesnio ploto kilimus, o C grupės – kompozicijas, aukštesnes arba platesnes nei 2,5 metro.

Šachmatų klubo „Juodasis rikis“ komanda: Sandra Noreikienė, Jurgita Amankavičienė, Janina Strikienė su sūnumi Martynu ir Virginija Savickienė dalyvavo A grupėje.

Iš rapsų sėklų, hortenzijų, kermėkų, varnalėšų žiedų ukmergiškiai „išaudė“ šachmatinį kilimą. Jį šmaikščiai pavadino „Tik Anykščiuose gyvena karalienė“.

„Nuo ankstauro ryto iki pat vakaro komandos dirbo prie savo kūrinių Vyskupo skvere, kad visą savaitgalį miesto šventės dalyviai galėtų grožėtis darbais“, – apie renginį pasakojo viena iš komandos narių

Tokį kilimą kitamet kurs projekto dalyviai iš 24 šalių.

Virginija Savickienė. Ji yra šachmatų trenerė, vadovauja Ukmergėje įsikūrusiam šachmatų klubui „Juodasis rikis“. Taigi, nenuostabu, kad būtent šachmatų tema pasirinkta ukmergiškių floristinėje kūryboje.

V. Savickienė pasakojo, kad kitamet šachmatų klubas „Juodasis rikis“ su Veprių bendruomene dalyvaus ispanų rengiamame pasauliniame gėlių kilimų projekte „Xacobeo21“, skirtame Santiago de Compostela piligrimų keliui pažymėti. Renginys numatytas liepos pabaigoje.

„Prie šio projekto yra prisijungę 200 dalyvių iš 24 šalių: Pietų Amerikos žemyno, Afrikos, Indijos ir daugiausia iš Pietų Europos. Lietuvoje prie projekto be ukmergiškių prisijungė dalyviai iš Švėkšnos ir Anykščių.“

Projektas trunka dvejus metus. Šiemet visi jo dalyviai siūlė kilimų eskizus, tuomet balsuojant išrinktas kilimas nugalėtojas.

Jo eskize pavaizduoti piligrimų kelyje sutinkami ir naudojami daiktai: kryžius, žibintas, Jokūbo kriauklė. Kriauklę nešasi daugelis piligrimų, tai – skiriamasis jų ženklas.

Lankantis Santiago de Compostela, V. Savickienė sako pastebėjusi, kad ten parduodama labai daug suvenyrų būtent su šiais simboliais.

Visos prie projekto prisijungusios organizacijos tokį patį floristinį

paveikslą kurs ne Ispanijoje ar kitoje šalyje, o savo miestuose. Būtent toks ir yra projekto tikslas – kad visi dalyviai tą patį kilimą tą pačią dieną kurtų savo pasirinktoje vietoje.

„Mes vietą parinkome ne Ukmergėje, o Vepriuose, nes šis miestelis yra susijęs su piligrimyste“, – pasakojo V. Savickienė.

Sako, anksčiau žinojusi, kad gėlių kilimų konkursai vyksta Anykščiuose ir Latvijos mieste Venspilyje, bet, susipažinusi su projekto organizatoriais, sužinojo, kad gėlių kilimai Ispanijoje ir kitose pietų valstybėse – šimtmečių tradicija.

Tai turi religinę prasmę – per kiekvienus atlaidus, religines šventes žmonės išpuošia gėlių kilimais gatves, kuriomis eis procesija. Tradiciškai moterys ir vaikai eina į laukus rinkti augalų, o vyrai kuria ir ant grindinio braižo eskizus.

„Šiais laikais gėlių kilimais nuklotos gatvės traukia turistus, todėl jų gamyba pagrindinėse aikštėse ar gatvėse yra remiama savivaldybių. Bet vis dar yra pavienių žmonių, savo iniciatyva puošiančių gėlėmis gatves, kuriomis eis religinės procesijos.“

SPAUDOS, RADIO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

Šventėje – tautodailininkų menas, amatai ir tradicijos

Jau šį savaitgalį, rugpjūčio 8–9 d., Karališkių kaime (Želvos sen.) vyks amatų ir mainų šventė. Dalyviai dalyvis patirtimi, žiniomis bei dirbiniais kaimo sodžiaus natūralioje aplinkoje.

Į šventę žada atvykti per 30 amatininkų. Tai – tautinio paveldo puoselėtojai ir mylintys savo veiklą žmonės.

Be mugės, amatų pristatymų, bus vedami žaidimai vaikams ir suaugusiesiems, vyks vakaronė prie kaimo ažuolo.

Senoviškoje krosnyje bus galima kepti naminę duoną, gaminti sūrius iš natūralaus pieno, mušti sviestą, pasigaminti jogurtą namų sąlygomis, velti vilną ir gaminti iš jos gaminius, siūti drabužius iš lino ir verpti ratelius.

Tautinio kultūrinio paveldo puoselėtojai mokys, kaip išsikepti figūrinius sausainius, šakočius. Bus gaminami suvenyrai iš šiaudų, sta-

tomi šiaudiniai namai. „Stebėsime, kaip natūrali oda paklūsta meistro rankoms ir gimsta šaunūs kūriniai, domėsime, kaip išauginami medžiai iš sėklų, kaip Lietuvoje mediniais presais daromas kedrų aliejus.“

Svaigins hidrolatų kvapai, gilinsimės į jų gamybos paslaptis.

Susipažinsime su žolynais ir jų teikiama nauda. Svečias iš Latvijos pasidarys sidabro papuošalų gamybos paslaptimis. Gėrėsime baltų, slavų, vikingų ginklais ir jų gamybos paslaptimis, matysime kalvystės ir medžio drožybos bei daug kitų amatų bei jų pristatymų“, – žada renginio organizatoriai.

Šventėje vyks diskusijos įvairiomis temomis. Dr. Alanas Petrauskas pristatys kuriamą Amatų sklaidos platformą „Bendrystės žiedas“.

Fizikos mokslų dr. Rimantas Pe-

trošius paaiškins šiuolaikinių dirbtinių elektromagnetinių laukų poveikį gamtai ir mums. Vyks sąmoningo ryšio su savimi ratelis, „Giminės sodybų“ asociacijos pristatymas.

Panaši šventė šioje sodyboje vyko ir praėjusiais metais.

Rugpjūčio 8 d. šventė prasidės nuo 10 val. ryto bardų dainomis; nuo 10 val. – duonos kepimas, kūno piešiniai žolelių dažais;

nuo 11 val. – amatų sklaidos platformos „Bendrystės žiedo“ pristatymas, žaidimai su vaikais, tradicinis šakočių kepimas, šuniukų terapija;

nuo 11 val. 30 min. – sūrio gamyba, edukacija „Pasėkime ateitį ir aukime kartu su medžiais“, pristatomi rankų darbo kedriniai dirbiniai;

nuo 12 val. 30 min. – lininių drabužių, šiaudinių namų, miško sodo formavimo pristatymai;

nuo 14 val. bus galima apžiūrėti mandalas, papuošalus iš sidabro tautos paveldo tematika;

nuo 15 val. pristatoma medžio apdirbimo deginimo technika, šiaudų pynimas, drevinė bitininkystė;

nuo 16 val. – vilnos vėlimas, būgnų gamyba, natūralios kosmetikos gaminių pristatymas, pirties procedūros;

nuo 17 val. portretų piešimas pieštukais, lipdymas iš molio, vėjo energetika;

nuo 18 val. – pasakojimas apie mainus, meno terapija, kalvystės ir medžio drožybos žinių perdavimas, „Giminės sodybų“ asociacijos pristatymas, smilkalų gamyba;

nuo 19 val. – suneštinė vakarienė, po jos – folkloro ansamblio „Goštauta“ ir bardo Arūno Čialkos koncertas bei vakaronė su dainomis ir šokiais.

Rugpjūčio 9 d., sekmadienį, pirmasis renginys vyks 7 val. – joga ir saulės pasveikinimas bei suneštiniai pusryčiai;

nuo 9 val. – ryšio su savimi ratas, kvėpavimo pamokos;

nuo 10 val. – gydymo lietuviškais smilkalais, hidrolatų gamybos, verpimo pristatymai, kūno piešiniai;

nuo 11 val. – pasakojimai apie vaistažoles, gamtos muziką, tautinį kulinarinį paveldą, žalvarinių dirbinių pristatymas;

nuo 12 val. – pasakos, gobelenų audimas, vėlimas iš vilnos;

nuo 13 val. – baltų, slavų, vikingų senoviniai ginklai, muilų gamyba, astronomologija, mineralai;

nuo 17 val. – šventės aptarimas, diskusija.

UŽ inf.

SPAUDOS, RADIO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

